

Moeilijke weg van creatief idee naar rendabel (!) innoverend product

Zijn er nog echte innovaties in kledingtextiel?

Door: Jozef De Coster

In de bedrijfs wereld en aanschuikende reclame wereld worden weinig woorden zo lichtzinnig gebruikt als 'innovatie' en 'innovierend'. In het programma van de Horizonverkenning 'Kledingtextiel' bij Centexbel op 28 maart 2019 verwezen drie titels van presentaties naar Innovatie. Terecht?

Naar goede gewoonte had Sander De Vrieze, die zich als adviseur bij Centexbel specialiseert in de delicate materie van intellectuele eigendomsrechten, de interessantste nieuwigheden en trends opgespoord in de patentaanvragen van het voorbije jaar in het domein van kledingtextiel. Een aanvraag is nog geen patent. Knappe koppen in octrooibureaus buigen zich zo de aanvragen (meer dan 11.000 in 2018 in de A41 klassen) om ze te screenen op nieuwigheid, uitvindingswerkzaamheid en industriële relevantie. Slechts 20% van deze textielgerelateerde aanvragen komen uit Europa of de VS of viseren een patent in

nemingen voor hun overlevingsstrategie nog hun mosterd niet halen bij Van Dyck. Maar wat ze doen sluit wel perfect aan bij het door Van Dyck gehanteerde AGIL-schema van de Amerikaanse socioloog Talcott Parsons, met nadruk op de A van Adaptation.

De patentanalyse 2018 van Sander De Vrieze van Centexbel bracht aan het licht dat zowel Google als Facebook patentaanvragen indienen op het gebied van kledingtextiel. Beide ondernemingen geven aldus blijk van toekomstgerichtheid. Hun portfolio uitbreiden tot kledij is een slimme zet. Want geen andere hardware kan wedijveren met kledij als

2 vrouwen, die samen een 'multidisciplinair practicumcentrum' vormen, gaan een stuk praktischer te werk dan creativiteitsgoeroes zoals Edward de Bono. In plaats van drukbezette managers verbaal aan te poren tot innovatie maakt Thingit een balans op van de bestaande troeven van ondernemingen (technologische competenties, onfaire voordelen, unieke selling proposition, markten,...) en voert dan een 360° verkenning uit van potentiële producten en marktsegmenten. In feite doet Thingit wat Vlaamse vlasbedrijven al enkele decennia geleden deden. Toen hun traditionele afzet in de linnenmarkt sterk daalde, zetten zij succesrijke diversificaties op richting tapijt, spaanplaat en composiet. Sommige er van ontwikkelden zich tot wereldbedrijven. In de portfolio van Thingit steken momenteel verscheidene textielgerelateerde bedrijven zoals Vetex, Devan Chemicals, Europlasma. Soms komt Thingit via een vreemd nicheproduct in de textielsector terecht. Wouter Vandamme geeft als voorbeeld de composietbus die een motorfreak ontwierp voor het voorwiel van een motor. Voor wat kan je zo'n composietbus, die goed bestand is tegen trillingen, verder nog gebruiken? Voor het frame van een weefmachine bijvoorbeeld, suggereerde Thingit.

Via innovaties naar circulair textiel

Met volle overtuiging pionieren in duurzaamheid is een nobele maar engszins riskante onderneming. Toch

wil het derde generatie West-Vlaamse familiebedrijf European Spinning Group (ESG), met wortels in de vlasindustrie, zo'n pionier zijn. Uit de beschrijving door Julie Letaer van ESG van de steeds verder reikende duurzaamheidsinspanningen van haar bedrijf blijkt dat de weg naar een circulaire textielindustrie hobbelig en lastig is. De mooie kant van het verhaal is dat ESG op veel sympathie en steun kan rekenen vanwege kennisinstellingen (zoals Texterium en Centexbel), beroepsverenigingen, leveranciers, klanten en publiek.

Begin 2019 vond de jury van de Henri Van de Velde Gold Awards dat de uitzonderlijke samenwerking tussen ESG en de start-up HNST Jeans een award verdiende als positief en inspirerend signaal "dat de volledige waardeketen belangrijk is in het designproces". De jury wees er op dat co-creatie en samenwerking tussen de creatieve sector, de sociale economie, de lokale textielindustrie en partners in onderwijs en onderzoek op alle vlak lonen. Het ESG 'Green' garen dat gebruikt wordt voor het weven van de HNST jeans symboliseert volgens de jury het "nieuwe design denken" in klassieke sectoren zoals textiel en kleding.

Tom Duhoux van HNST toonde zich erg dankbaar tegenover ESG. Hij zei: "Zonder het vooruitzicht van meteen grote volumes, was ESG een partij die actief haar R&D inzet om een zo hoog mogelijk percentage gerecycleerde vezels om te zetten in waardevol garen." ■

Met volle overtuiging pionieren in duurzaamheid is een nobele maar engszins riskante onderneming

de hele wereld. Azië is het grote broeibed van de patentaanvragen, onder meer dank zij de belastingtechnische voordelen die Chinese firma's genieten wanneer zij een dynamisch patentenbeleid voeren. Het ontwerpen van kleding trekt niet enkel vele ondernemers aan maar ook talloze individuen. Het is aandoenlijk vast te stellen dat zoveel mensen hun eigen creativiteit (en het commercieel potentieel er van) zo hoog inschatten dat zij er serieuze administratieve inspanningen en kosten voor over hebben om anderen te verbieden hun 'uitvinding' in eigen land, in een aantal landen of in de hele wereld toe te passen.

Textchiganten actief in kleding

Het boek 'De Onsterfelijke Onderneming. Overleven in disruptieve tijden' van merkenstrateeg Fons Van Dyck is nog maar pas verschenen (mieten ook in Engelse vertaling onder de titel 'The Immortal Company'). Dus konden de leidende Amerikaanse technologie onder-

het er op aankomt menselijke softwaregebruikers op een niet-invasieve manier op de huid te zitten (het inplanten van chips in de huid of het aanbrengen van signaal-overdragende tatoeages is beduidend invasiever). De patentaanvraag US20180255842 van Google heeft betrekking op kledij waar geleidende garens in zijn verwerkt (bv. via weven). Deze garens vormen een netwerk dat verschillende toestellen kan aansturen. De patentaanvraag US20180077976 van Facebook Technologies betreft een haptische (met tastzin uitgeruste) handschoen, die als actuator én als sensor fungeert om VR-gewaardingen (Virtuele Realiteit) op te roepen.

Over het muurtje kijken

Wouter Vandamme, de oprichter van Thingit (Gent), trapt een open deur in als hij stelt dat innovaties zich vaak manifesteren waar ondernemers over de sectorale muren heen kijken. De 12 apostelen van Thingit, 10 mannen en

